

Klub Przyrodników

ul. 1 Maja 22, 66-200-Świebodzin
Konto: BZ WBK SA o/Świebodzin nr 28 1090 1593 0000 0001 0243 0645
tel./fax 068 3828236, e-mail: kp@kp.org.pl, [http:// www.kp.org.pl](http://www.kp.org.pl)

Świebodzin, 25 kwietnia 2017 r.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie

W związku z projektem zmiany planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Jaślińska, przedstawiam następujące uwagi i wnioski:

1. Zgodnie z art. 28 ust. 5 zdanie ostatnie ustawy o ochronie przyrody, plan zadań ochronnych może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt. Ustawodawca przyjął tu, że plan zadań ochronnych sporządza się na czas określony, a przed upływem tego czasu można go zmienić tylko w okolicznościach określonych ustawą. Przepis ten stanowi *lex specialis* wobec ogólnej zasady upoważniającej organ prawodawczy do dowolnej zmiany lub uchylecia aktu prawa, który organ ten ustanowił i uniemożliwia dokonanie zmiany planu zadań ochronnych z przyczyn innych, niż potrzeby przedmiotów ochrony, tj. w zarządzeniu zmieniającym nie można ująć zmian wynikających z innych przyczyn. Ewentualnie, dopuszczalna mogłaby być zmiana mająca na celu usunięcie takich wad prawnych aktu prawa miejscowego, które mogłyby prowadzić do jego niezgodności z prawem i w konsekwencji nieważności. Niedopuszczalne są jednak inne zmiany.

Intencją takiego zapisu ustawowego jest ochrona trwałości ustanowionego planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, w szczególności jego ochrona przed zmianami osłabiającymi ochronę obszaru, wynikającymi z lobbingu i nacisków stron zainteresowanych korzystaniem z obszaru. Niedopuszczalna jest więc zmiana planu zadań ochronnych pod wpływem presji ze strony PGL Lasy Państwowe, bądź pod wpływem presji Ministerstwa Środowiska, w kierunku „na niekorzyść przedmiotów ochrony” (liberalizacja wymogów ochrony), a ułatwienia gospodarki leśnej.

Niektóre proponowane zmiany mają cechy takich właśnie zmian wprowadzanych „na niekorzyść przedmiotów ochrony” pod wpływem argumentów nie odnoszących się do potrzeb przedmiotów ochrony, a odnoszących się do motywów gospodarczych. Wynika to zresztą z ich uzasadnienia. Wnosimy o wyeliminowanie z projektu wszystkich zmian nie wynikających z potrzeb przedmiotów ochrony, jako niezgodnych z dyspozycją art. 28 ust. 5 zdanie ostatnie ustawy.

2. Co do zapisów dla nadobniczy alpejskiej *Rosalia alpina*:
 - a) Termin ograniczeń w pozyskaniu i składowaniu drewna nie powinien być skracany, a przynajmniej bez przedstawienia wyraźnych danych o fenologii gatunku w obszarze (także w latach o różnych warunkach pogodowych), które uzasadniałyby, że nie ma ryzyka występowania różki w II połowie czerwca ani w I połowie września. Adamski i in. (2016), w publikacji która powinna

bazować na obserwacjach terenowych w pobliskich Bieszczadach¹, sugerują jednak okres czerwiec-wrzesień;

- b) Wobec istniejących doniesień dotyczących wykorzystywania przez nadobnicę także jesionu i jaworu², nie należy eliminować tych gatunków drzew z zapisów;
 - c) Zakres stosowania zapisów nie powinien być ograniczany tylko do zidentyfikowanych siedlisk 9110 i 9130, gdyż możliwe jest występowanie nadobnicy także na starych drzewach odpowiednich gatunków poza tymi siedliskami przyrodniczymi. W szczególności, zagrożeniem dla gatunku są także składy drewna zlokalizowane poza arealem siedlisk nadobnicy, lecz w ich pobliżu (dostępne nam publikacje³ wskazują na możliwość dyspersji gatunku do ok. 1600 m). Należy więc pozostawić dotychczasowy „adres” zapisu do całego obszaru Natura 2000, a nie tylko do siedlisk 9110 i 9130.
3. W zapisach działań ochronnych dla siedliska 9110 i 9130 należy utrzymać obecny zapis „pozostawienie bez użytkowania trudno dostępnych stoków i dolin potoków”, ewentualnie doprecyzowując zasięg przestrzenny przedmiotowych fragmentów lasu. Zapis ten nie pokrywa się ze słuszną zasadą pozostawiania ok. 5% drzewostanu w formie grup lub kęp podczas wszelkich cięć rębnych; powinien być wdrażany raczej przez wyznaczenie w obszarze Natura 2000 „stref przypotokowych” i „ostoi ksylobiontów” wg wewnętrznych przepisów RDLP w Krośnie. W tym obszarze przypotokowe fragmenty lasu szczególnie wyróżniają się pod względem bogactwa gatunków ksylobiontycznych, wskazany środek ochronny jest więc celowy dla zachowania pełni różnorodności biologicznej związanej z siedliskami 9110 i 9130, co również powinno się mieścić w celach ochrony siedliska i właściwym stanie jego ochrony.
- Natomiast po słowach „pozostawianie drzew biocenotycznych” dodać słowa: „w tym w szczególności drzew martwych, wyróconych i złamanych oraz drzew z mikrosiedliskami nadrzewnymi w sensie metodyki monitoringu siedliska”, by dokonkretyzować pojęcie drzew biocenotycznych, a przy tym zapewnić, że zapis nie jest węższy niż dotychczasowy. Konieczne jest tu uniknięcie dowolności w kwalifikacji drzew jako „biocenotyczne”, w szczególności uniknięcie uznawania za biocenotyczne tylko nielicznych drzew z mikrosiedliskami nadrzewnymi.
4. Tam gdzie mowa o stosowaniu rębni IVd, wskazany powinien być tylko „bardzo długi” okres odnowienia, co oznacza okres odnowienia > 40 lat. Nie powinien być stosowany okres odnowienia „długi”, co oznacza 21-40 lat.
 5. Dla siedliska 91E0 proponujemy konsekwentnie przywracanie właściwego stanu przez pozostawienie bez użytkowania gospodarczego. Należy pozostawić zapis, że działanie dotyczy także nowo znajdujących płatów łęgów w związku z planowanym uzupełnianiem wiedzy o rozmieszczeniu siedliska.
 6. W pkt 9 działań ochronnych (załącznik nr 5) należy dodatkowo poprawić słowa „torfowisk przejściowych” na „torfowisk alkalicznych”.

z poważaniem

¹ Adamski P., Bohdan A., Michalcewicz J., Ciach M., Witkowski Z. 2016. Timber stacks: potential ecological traps for an endangered saproxylic beetle, the Rosalia longicorn *Rosalia alpina*. J. Insect Cons. doi 0.1007/s10841-016-9932-4

² Lit. cyt. w: Ciach M. 2012. Ocena stanu zachowania populacji nadobnicy alpejskiej *Rosalia alpina* (L.) (Coleoptera: Cerambycidae) będącej przedmiotem ochrony w obszarze Natura 2000 Łysa Góra PLH180015, woj. podkarpackie

³ Drag L., Hauck D., Pokluda P., Zimmermann K., Cizek L. 2011. Demography and dispersal ability of a threatened saproxylic beetle: a mark-recapture study of the Rosalia Longicorn (*Rosalia alpina*). PLoS ONE 6(6): e21345. doi:10.1371/journal.pone.0021345